DATABASE DESIGN

TIPIČNE GREŠKE

MILOŠ RADIVOJEVIĆ, MICROSOFT DATA PLATFORM MVP

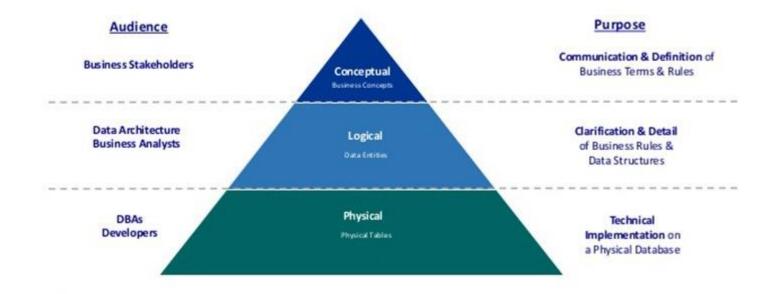
Zašto je bitan dobar dizajn?

- Koko god to izlizano zvučalo, db design je temelj projekta
- Baza podataka obično nadživi aplikacije i servise
- Promene su veoma skupe i u kasnim fazama projekta praktično nemoguće
- Dobar dizajn čuva pare, vreme i reputaciju
  - Ko ti je ovo dizajniro brt?

Problems with database design

- U svakom većem projektu trebalo bi da budu implementirana tri tipa db dizajna
  - konceptualni
  - logički
  - fizički

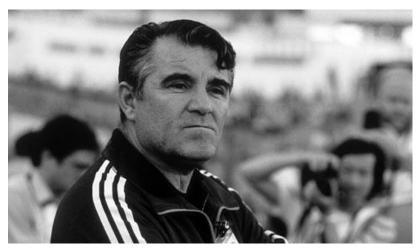

Problemi sa dizajnom baza podataka

- Danas svi igraju fudbal < < < Danas svi rade u IT-u
- Gde se uči dejtabejz dizajn?

- Nedovoljno prisutna tema u moru dejtabejz tema
- SQLSaturday Conference:
  - 7390 naslova sesija
  - samo 16 naslova imaju u imenu sintagmu database design

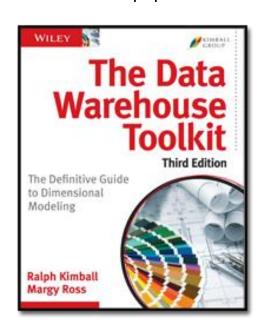
0, 22%

Ko bi trebalo da dizajnira baze i tabele?

• Da nije možda...

... dejtabejz dizajner?

Application developeri prave tabele!

Problemi sa dizajnom baza podataka

- RDBMS vendori gotovo da ne podržavaju alate za dizajn (SQL Server npr.)
- Agile
  - brt mora da završimo do srede, nemamo kad da razmatramo sva ta pitanja, posle ćemo
- Ljudi ne arhiviraju podatke, sve je u glavnoj bazi
  - baza raste
  - indeksiraš stare podatke
  - čitaš više nego što ti treba
  - u memoriji budu i podaci koji ti ne trebaju
- Koristan link: http://www.databaseanswers.org/

DO NOT CREATE A TABLE IN TWO MINUTES!

Do not create a table in two minutes!

- Kako programer obično pravi tabelu?
  - nade CREATE TABLE neke tabele,
  - udari Copy
  - udari Paste
  - malo promeni imena kolona
  - izabere primarni ključ i toeto
- Do not create table with copy/paste!
- Nemojte ljudi!

Do not create a table in two minutes!

- Implementacija poslovne logike počinje sa CREATE TABLE
- Odvojite dovoljno vremena prilikom analize zahteva
- Razmišljajte o podacima: procena količine podataka, koliko će se i kako menjati
- Uveriti biznis stranu da je to bitno, da treba vremena i da je to investicija u skalabilnost i stabilnost projekta
- Ozbiljne promene i ridizajn su skupe, dugotrajne, neretko i mučne

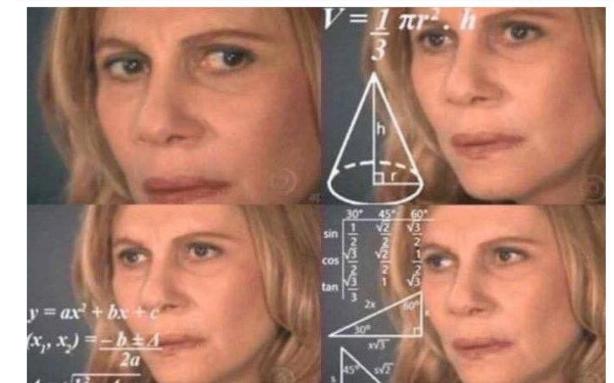
NAMING CONVENTIONS

- Poštujte konvencije o imenovanju
- Kolege će lakše čitati vaš kod i smanjićete mogućnost različitih interpretacija
- Preimenovanje postojećih objekata je veoma skupo
- Ne pravite izuzetke izuzeci ubrzo postaju pravila

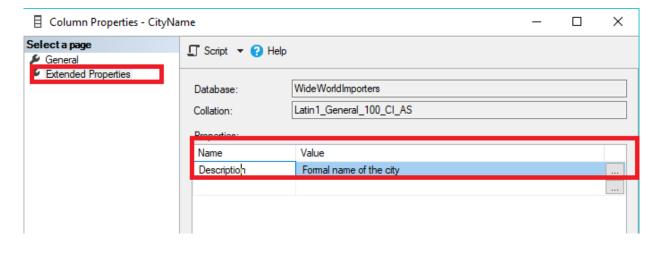
- Dijalog u vezi sa imenom kolone fDate
- Koji je to datum: start, kat of, end ili transakcion tajm stemp?
- Svašta pitaš, brt, pa start dejt!
- A je l' UTC, GMT ili koji već format?
- Pa UTC, brt, znaš valjda da od 15. aprila u sistemu X podsistem Y koristimo samo UTC, a GMT samo u sistemu Z i to u verziji v3.x
- A što onda kolonu nisi nazvao fStartDateUTC, pa bismo obojica bili pošteđeni ovog ispraznog dijaloga, ntk i tebe i konvenciju?!

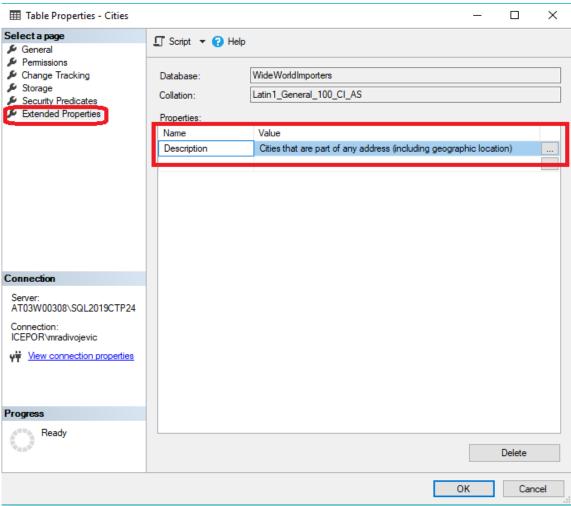
- Izbegavati:
  - Spejs karakter u imenu
  - Ključne reči
  - Skraćenice
  - Negacije (isValid umesto isNotValid)

WHERE isNotValid NOT IN ('isNotValid', 'expired')

- Dokumentovati tabele i kolone:
  - ExtendedProperties
- Bolje ikakva nejming konvencija nego nikakva

ODABIR ODGOVARAJUĆEG TIPA PODATAKA

Koji tip podataka programeri najčešće koriste za polje Status?

•INT

• INT je veoma fleksibilan tip podatka, dozvoljava vam da imate mnogo različitih statusa: 4294967295

$$-2^{31} \le INT \le 2^{31} - 1$$

$$-2,147,483,648 \le INT \le 2,147,483,647$$

- Za storage mu treba 4 bajta
- Nemojte INT za status, uzmite TINYINT

- Izaberite namanji tip podatka koji je dovoljan da pokrije potrebni domen
- Ako izabereš robusniji tip podataka
  - Potrebno je više prostora na disku na serveru i kopijama, bekap je sporiji...
  - SQL Server mora da učita manje stranica za isti rezultat
- Izaberi DATE tip podatka, ako nije potrebna preciznost u satima ili minutima
- Promene tipa podataka su veoma skupe, teško se prodaju, a uglavnom niko nije zainteresovan da za njih plati

- Promene koje su neophodne u sistemu kada menjate tip podataka:
  - Ažuriranje tipa podataka na nivou tabele
  - Ažuriranje parametara uskladištenih procedura koje koriste kolonu čiji se tip menja
  - Ažuriranje klase u aplikacionom kodu
  - · Ažuriranje aplikacionog interfejsa prema podacima tzv. dejta akses lejera
- Efekti promene su teško merljivi i potpuno nevidljivi za krajnjeg korisnika kod koga se obično nalazi kesa sa novcima

```
ALTER TABLE dbo.StudentExams ALTER COLUMN exam_note TINYINT;
```

```
IF OBJECT ID('dbo.insertStudentExams','U') IS NULL
   DROP PROCEDURE dbo.insertStudentExams
GO
CREATE PROCEDURE dbo.insertStudentExams
Ostudent id int, Gexam id int, Gexam note tinyint
AS
INSERT dbo.StudentExams VALUES(@student id,@exam id,@exam note)
       //se.ExamNote = dr.GetInt32(2);
       se.ExamNote = (int) dr.GetByte(2);
```

UPOTREBA OGRANIČENJA (CONSTRAINTA)

Upotreba ograničenja (constraints)

CHECK Constraints

- Ograničite vrednosti koje su dozvoljene u okviru kolone
- Npr. ako je kolona Ocena onda je smisleno postaviti ograničenje 1-5; tada niko ne može da unese ništa drugo
- Svi korisnici će interpretirati vrednosti u koloni na isti način
- Ako kolona ima tip podataka INT, bez ček konstrejnta, neko će kad-tad da upiše recimo 999 i to da interpretira po sopstvenom nahođenju
- Podiže kvalitet podataka za potonju analizu (DWH/BI)

UNIQUE Constraints

 Ako je nešto jedinstveno, upotrebite UNIQUE konstrejnt i podelite informaciju o jedinstvenosti sa RDBMS sistemom

Upotreba ograničenja (constrainta)

- Imenovanje konstrejnta
- Uvek ih imenujte, u suprotnom nema promena na koloni dok se ne ukloni constraint, a imena mu ne znate

```
□create table dbo.k (id int not null,
    c1 date default getdate()
    go
   □alter table k alter column c1 datetime
100 %

    Messages

  Msg 5074, Level 16, State 1, Line 5
  The object 'DF k c1 276EDEB3' is dependent on column 'c1'.
  Msq 4922, Level 16, State 9, Line 5
  ALTER TABLE ALTER COLUMN c1 failed because one or more objects access this column.
```

REDUKOVANJE NULL-ABILNIH KOLONA

Primer fleksibilnosti

Tabela Musterija

<i>I</i>	\SQL2019 - dbo.Musterija	→ X Statement / Think	···· ~~·~~ · · · · · · · · · · · · · · · ·
	Column Name	Data Type	Allow Nulls
▶ ॄ	ld	int	
	Titula	nvarchar(8)	~
	Ime	nvarchar(50)	~
	Prezime	nvarchar(50)	~
	DatumRodjenja	datetime	
	Grad	nvarchar(50)	
	Adresa	nvarchar(50)	~
	Telefon	nvarchar(50)	~
	Email	nvarchar(50)	~

Primer fleksibilnosti

Scena: programer testira INSERT stejtment

```
INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime) VALUES('Marinko','Rokvić');
```

```
Msg 515, Level 16, State 2, Line 20
Cannot insert the value NULL into column 'DatumRodjenja', table 'AdventureWorks2019.dbo.Musterija'; column does not allow nulls. INSERT fails.
The statement has been terminated.
```

- JTŽMB
- Programer koriguje stejtment i daje dodatne info

```
INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime, DatumRodjenja)
VALUES('Marinko', 'Rokvić', '19540127');
```

```
Msg 515, Level 16, State 2, Line 22

Cannot insert the value NULL into column 'Grad', table 'AdventureWorks2019.dbo.Musterija'; column does not allow nulls. INSERT fails.

The statement has been terminated.
```

Programer jebe mater i gradu i datumu rođenja i bazi i sve upm

Primer fleksibilnosti

- Scena 2: programer omogućava INSERTU da radi
   ALTER TABLE Musterija ALTER COLUMN Grad NVARCHAR(50) NULL;
   Uvijek tako poćinje...
- Programer pomisli ma komujebemater, skloniću i sa datuma rođenja

ALTER TABLE Musterija ALTER COLUMN DatumRodjenja DATETIME NULL;

Programer ponovo proba INSERT stejtment:

```
INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime, DatumRodjenja)
VALUES('Marinko', 'Rokvić', '19540127');

(1 row affected)
```

Programer pokido! Neka se i drugi raduju.

- Drugi:
- INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime) VALUES('asdf', 'dfdfdfdggd');

Epilog

Sve radi, ALI

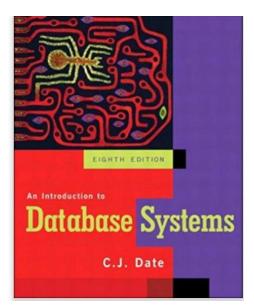
ld		Ime	Prezime	DatumRodjenja	Grad	Adresa	Telefon	Email
	NULL	Mitar	Miric	1957-01-16 00:00:00.000	Beograd	Ulica u kojoj živi Mitar Miric	011123123	info@nemozenamnikonista.
4	NULL	Marinko	Rokvic	1954-01-27 00:00:00.000	NULL	NULL	NULL	NULL
5	NULL	asdf	dfdfdfdggd	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

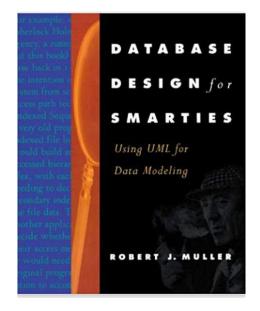
- Koko imaš mušterija brt?
- Kako da ovi iz marketinga kontaktiraju ovog brta asdfa?

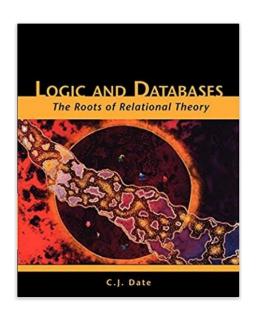
Redukovanje NULL-abilnih kolona

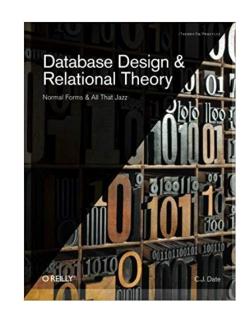
- Smanjiti broj kolona koje prihvataju NULL
  - Unosi overhead na nivou svakog reda
  - Aplikacioni kod mora da hendluje setove podataka koji sadrže NULL
- Različiti aktori obično imaju različite interpretacije redova u kojima kolna ima NULL
- Pokažite da vam je stalo do kvaliteta i konzistentnosti podataka
- Nekada je nemoguće izbeći NULL, ali budite sigurni da ste bar pokušali
- Ako ne umete da objasnite zašto kolona podržava NULL onda verovatno i ne mora

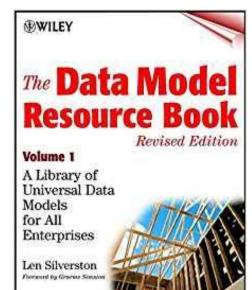
Preporuke - knjige

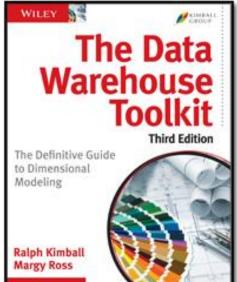

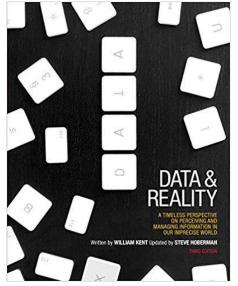

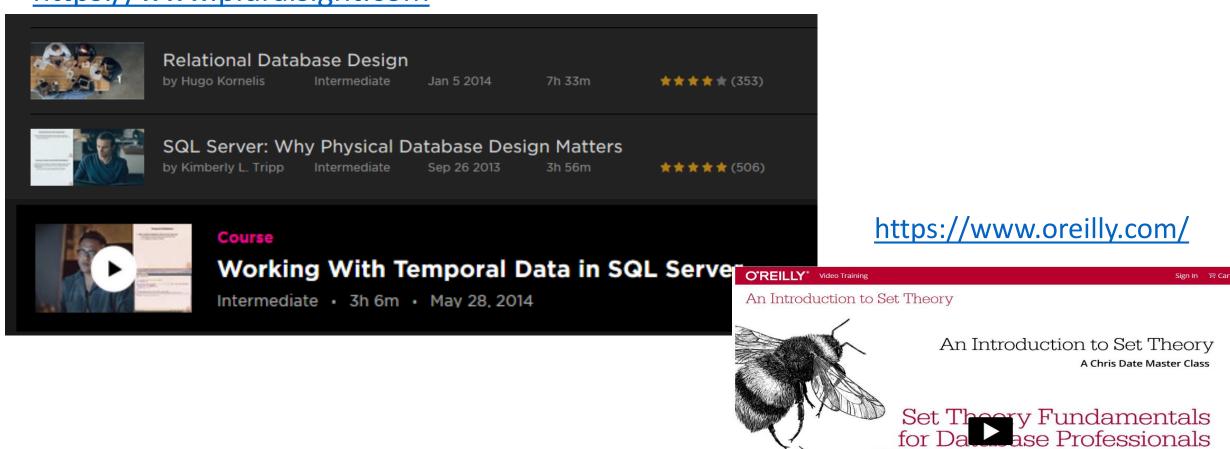

Preporuke - kursevi

https://www.pluralsight.com

O'REILLY

Part 1

SUMMARY

- Implementacija integriteta podataka na nivou aplikacije
- Baza je trajnija od aplikacije
- "Poslovna logika pripada aplikaciji, baza je samo magacin sa podacima"
  - Jedan od opasnijih mitova u programiranju uopšte
  - Sorry brt, ali SELECT stejtment je implementacija brutalne biznis logike, čak i CREATE TABLE uvodi ozbiljne restrikcije u dozvoljeni tip i skup podataka
- Obezbedite sebi dovoljno vremena za implementaciju

SUMMARY - ZA SVAKU TABELU

- Pažljivo i konzistentno imenujte tabele i kolone poštujući konvenciju o imenovanju
- Za svaku kolonu u tabeli:
  - odaberite najmanji tip podatka koji pokriva domen atributa (ne uzimajte INT za kolone status, tip isl.)
  - Promene tipa podataka su skupe i niskog prioriteta u odnosu na druge zahteve, pa uglavnom ne dođe na red za implementaciju
- Ako kolona može da prihvata samo određene vrednosti, obavezno upotrebite CHECK constraint da to potpuno osigurate
  - nemojte se uzdati u validacije u aplikacijama koje koriste bazu!
- Redukujte broj kolona koje prihvataju NULL, to doprinosi kvalitetu i upotrebljivosti podataka